

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

BACHELOROPPGAVE

Studieprogram: Barnehagelærer utdanningen

Høst 2021

Åpen

Forfatter(e): Tonje Wefring Fosse

Tonje Wefring Fosse

.....
signatur forfatter (e)

Kandidatnummer(e):

Veileder(e): Helga Vössing-Lahmeyer

Fagansvarlig: Marianne Ree, Sara Esmaeeli,

Tittel: Bacheloroppgave for barnehagelærer studiet

Engelsk tittel:

Emneord: BBLBAC221H	Side tall: 19 + Vedlegg/annet: Intervjuguide Stavanger, 03.01.2022 dato/år
---------------------	---

Sammendrag:

Hvordan legger man som barnehageansatt til rette for kroppslig lek inne, for barn i aldersgruppen 3-6år?

Hvordan legger man til rette for ulike typer lek?

Dette er problemstillingen jeg har valgt som fokus på min bacheloroppgave. Dette er fordi både lek og kroppslig lek er 2 temaer som jeg selv syntes er spennende og interessante temaer. Lek og kroppslig lek i barnehagen er viktig, både for voksne og barn. Det er mye læring for barn både innen kroppslig lek og lek. Det er viktig å variere når det kommer til det meste innen barnehage, men ikke variasjon hele tiden. Blir det bare det samme blir det veldig ensformig, og barna får ikke noen utvikling innen lek og kroppslig lek hvis det alltid bare blir gjort det samme. Men hvis det er for mye variasjon kan dette bli veldig mye og ganske uoversiktlig, som igjen fører til at barna ikke henger med. Som metode i denne bacheloroppgaven skal jeg bruke intervju, dette er fordi da får jeg ulike synspunkter og vinkler fra 4 ulike personer. Her vil jeg intervjuer både pedagogisk ledere og medarbeidere – dette fordi da kan jeg sammenlikne hvordan en pedagog tenker i forhold til en medarbeider.

Forord:

Gjennom barnehagelærer utdanningen lærer vi mye om lek og kroppslig lek. Lek er viktig for barn i alle aldrer, både når de er helt små, og når de er større. Barn lærer mye gjennom lek, så det er ikke bare for gøy at de leker mye – de kan for eksempel lære dette med turtaking, sosial kompetanse – hvordan de skal være når de er sammen med andre barn. Kroppslig lek er også viktig for barn i alle aldrer. Når barn for eksempel er ute på barnehagens uteområde, spiller kroppslig lek en stor rolle. Når barn er ute løper de mye, de leker for eksempel sistenleker, gjemsel, politi og røver, og mange flere. Hvis barna for eksempel er på tur i en skog, så får de trent ulike former for koordinasjon – som øye-hånd og øye-fot koordinasjon. Øye-hånd og øye-fot er viktig for å holde balansen og ikke falle hvis de klatrer eller balanserer. Kroppslig lek er også viktig inne i barnehagen når barna leker forskjellige leker på avdelingen der de vanligvis oppholder seg.

Jeg vil takke alle informantene som stilte til intervju – som var til stor hjelp for meg med skrivingen av denne oppgaven. Jeg vil også takke min veileder Helga Vøssing Lahmeyer for god støtte og veiledning gjennom denne skriveprosessen.

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	3
2.0 Teori:	4
2.1 Lek:	4
2.2 Kroppslig lek:	6
3.0 Metode:	8
3.1 Informanter.....	8
3.2 Datainnsamling.....	10
3.3 Analyse.....	10
3.4 Forskningsetikk	11
4.0 Empiri	11
4.1 Resultat	12
4.1.1 Rollelek.....	12
4.2 Regellek.....	13
4.3 Konstruksjonslek.....	14
4.4 Risikolek	15
4.5 Fysisk aktivitet og kroppslig lek	16
5.0 Drøfting:	17
5.1 Rollelek.....	18
5.2 Regellek.....	18
5.3 Konstruksjonslek.....	19
5.4 Risikolek	19
5.5 Fysisk aktivitet/kroppslig lek	19
6.0 Avslutning:	20
7.0 Litteraturliste:	22
8.0 Vedlegg:	23

1.0 Innledning

Gjennom barnehagelærer studiet har vi lært mye forskjellig som er nødvendig å kunne når vi skal ut å jobbe i barnehager som pedagogiske ledere. Selv mener jeg at et av de viktigste temaene vi har lært om i løpet av studiet er lek, dette er fordi lek er et stort tema som rommer mye, og som du kan flette inn i det aller meste som skjer i løpet av barnehagehverdagen.

Kroppslig lek utgjør også mye av hverdagen i en barnehage, både inne og ute. Både lek og kroppslig lek er to arenaer der barna både utvikler seg og lærer mye. I teoridelen skal jeg også skrive litt om «affordances» og hvilken betydning dette har.

Denne bacheloroppgaven blir en empirisk oppgave, med kvalitativ metode. Problemstillingen min i denne oppgaven er: *Hvordan legger man som barnehageansatt til rette for kroppslig lek inne, for barn i aldersgruppen 3-6år?*

Hvordan legger man til rette for ulike typer lek? Jeg valgte denne problemstillingen fordi det får frem noen temaer som er ganske viktig i barnehagehverdagen, både for barn og voksne, som gjelder hele tiden. Formålet med bacheloroppgaven er i hovedsak å finne ut om pedagogiske ledere og medarbeidere tenker det samme når det gjelder lek og kroppslig lek, og disse to temaene sammen. Valgte dette for å se om pedagogiske ledere tenker mer gjennom teori i barnas lek og har flere baktanker når de er med barna og leker, enn det medarbeidere gjør, når de er med barna og leker. Oppbyggingen av denne bacheloroppgaven blir slik: først kommer det forside, så sammendrag og forord, så kommer innholdsfortegnelsen, videre følger det en innledning, før det går videre på teori, hvor det kommer opp relevant faglitteratur, hvilke begreper som skal ses nærmere på, etter teori kommer metodedelen – her blir det gått gjennom hvilken metode som er valgt til oppgaven ut fra hva som passet min problemstilling best. I denne delen vil det komme opp hvor mange personer som ble intervjuet – selv vil jeg prøve å intervju 2 til 3 pedagogiske ledere og 2 til 3 medarbeidere, dette er for å sammenlikne svarene deres for å se om medarbeidere og pedagogiske ledere tenker likt eller tenker forskjellig. Etter metodedelen kommer empiri og resultat. Her kommer svarene til de personene som ble intervjuet frem. Neste som kommer i oppgaven er diskusjonsdelen. I denne delen skal svarene til de personene som ble intervjuet sammenliknes, og sette opp mot hverandre. Til slutt kommer avslutning som en oppsummering av hele oppgaven, sentrale deler i det som ble funnet i løpet av oppgaven, og eventuelle konsekvenser av disse. Etter avslutningen kommer det en litteraturliste med en oversikt over faglitteratur som er blitt brukt

i oppgaven. Helt til slutt kommer det vedlegg – her kan det for eksempel være informasjonsskriv, intervjuguide, bildematerialer eller liknende.

2.0 Teori:

2.1 Lek:

Vi ser på lek og læring som to sider av samme sak. Lek er barns måte å være i verden på, og gjennom leken reflekterer og uttrykker barn seg på sin spesielle måte. Leken er ikke til for å oppnå noe utenfor leken – leken har verdi i seg selv. Når vi ut fra vårt faglige ståsted velger å bruke betegnelsen lek på aktiviteter der barn øver eller trener på ulike bevegelsesoppgaver, har vi også indirekte sagt at vi ikke skiller mellom lek og læring når læringen skjer i en lekende kontekst. Når en aktivitet er lystbetont, og den oppleves som meningsfull, går lek og læring i hverandre. Som barnehagelærer gjelder det å legge forholdene til rette og lede barnas oppmerksomhet mot det de ønsker at barna skal utvikle kunnskap om eller ferdigheter i. Et engasjert personale er et godt utgangspunkt for å styre barns oppmerksomhet. (Osnes & Kaarby, 2020, s. 20-21).

I rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.20) skrives det: Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes, Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Leken er den arenaen der barn får utfolde seg mest på egne premisser, og er et rom som de voksne anerkjenner som en del av barns livsverden. (Skarre Aasebø & Melhus, 2012, s.41). Lek er en av de aktivitetene barn deltar i som gir rom for en helhetlig fremstilling. Helhetlig i denne betydning betyr at det frie rommet som lek kan skape, gjør det mulig for barn å prøve ut både kropp og tanker gjennom bruk av ulike uttrykksformer. For pedagogen vil det være viktig å observere hva barna leker, og deres uttrykksmåter. En kan da spinne videre på gode ideer fra barna eller gi barna nye måter å uttrykke seg på gjennom øvelser i drama, forming, gym og så videre. (Skarre Aasebø & Melhus, 2012, s.62-63).

Barnerettskomiteen vektlegger lekens betydning i sine generelle kommentarer nr.7:2005: Leken er ett av de trekkene som er mest kjennetegnet for de første barndomsårene. Gjennom lek kan barnet utnytte og utfordre sine evner og anlegg, slik de er utviklet til enhver tid, enten de leker alene eller sammen med andre. Verdien av kreativ lek og utforskende læring er allment anerkjent i småbarns pedagogikken. (Ôhman, 2012, s.29-30). Leken er en prosess

uten andre hensikter eller målsettinger enn dem barna har, og gjennom å leke settes det i gang læringsprosesser i og mellom dem. Lek gir barn mulighet til å trene seg opp til abstrakt tenkning, teste sine grenser, befeste og fordøye ny kunnskap. (Ôhman, 2012, s.1884).

Den pedagogiske betydningen av barnehagens fysiske miljø kan oppsummeres i begrepet «rommet som den tredje pedagog». Med denne formuleringen understreker Louis Malagucci at rommet er en viktig del av pedagogikken og må gi sansestimuli og inspirasjon til utforskning, lek og læring. (Storli & Hansen Sandseter, 2021, s. 50). Den symbolske leken oppstår i både garderober, fellesrom, avdeling/base og i mindre grupperom, men trekkes mot kroker og hjørner, under og bak bord, reoler og stoler. Barna skaper avgrensinger for leken sin ved å flytte på møbler eller ved å dandere stoff og puter rundt seg. (Storli & Hansen Sandseter, 2021, s. 55).

Rollelek er en lek der barna går inn i ulike roller og spiller ut en fantasi. Regelleker er leker der regler er sentrale, og barna må forholde seg til reglene i leken. Konstruksjonsleker er leker der barn eksperimenterer med gjenstander, gjerne til å bygge med, og dersom de bygger med store materialer vil leken ha et fysisk preg. (Osnens & Kaarby, 2020, s. 19). Begrepet risikofylt lek benyttes i rammeplanen for barnehagen under fagområdet kropp, bevegelse, mat og helse. Der står det at «Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer» (Utdanningsdirektoratet, 2017, s.49). Det å ta risiko i leken betyr at det er fare for å mislykkes. Det kan være både tungt og vondt for barn å ikke få det til, men de lærer at de må gjøre bevegelsene og leken annerledes neste gang. (Osnes & Kaarby, 2020, s.154). Å balansere mellom det som er farlig og trygt i barns kroppslige lek, utgjør ofte et dilemma for personalet i barnehagen. Mens barn kan føle at det har kontroll i en situasjon, vil personalet kunne oppfatte situasjonen som farlig. Barn og voksne vil dermed kunne ha ulik oppfatning av hvor risikofylt leksituasjonen er.

I mange barnehager er det en utfordring at personalet begrenser barna ut fra egen kompetanse og erfaring, og ikke ut fra det enkelte barns motoriske kompetanse. Voksne som selv har dårlig skiferdighet, vil i mange tilfeller ikke tillate et barn å sette utfor på ski i de bratteste bakkene. Barnehagelærere forteller at de ikke tillater barn å klatre høyt opp i trærne fordi de selv ikke tør å klatre opp for å hente dem som ikke klarer å klatre ned selv. (Osnes & Kaarby, 2020, s. 155). I følge (Osnes & Kaarby, 2020, s.142) skrives det om kroppslig lek, og har valgt å definere det som: fysisk aktivitet i lekende kontekst med energiforbruk godt over hvilenivå. Energiforbruk over hvilenivå betyr at pulsen er høyere enn i hviletilstand. Den kroppslige leken initieres av barna, eller den organiseres av voksne.

Med bakgrunn i økologisk psykologi og Gibsons teorier (Gibson, 1979) er det å leve først og fremst å bevege seg. Vi mennesker beveger oss rundt i verden og persiperer, som betyr å motta og tolke informasjon fra alle sansene våre. Vi oversetter «affordance» med innbydelse, invitasjon eller det mulige handlingsrommet miljøet og individet sammen utgjør. En innbydelse eller et handlingsrom er en funksjonell og reell egenskap eller kvalitet ved miljøet, som er definert av relasjonen mellom miljøet og organismen som lever i miljøet. Barn oppfatter aktivitetsmuligheter i det fysiske miljøet ut fra hva de kan klare, både med tanke på kroppsstørrelse, styrke, motoriske ferdigheter og psyke. Barn oppfatter objektets mulige funksjonalitet ut fra egen kropp (Heft, 1988). (Osnes & Kaarby, 2020, s. 167-168). James Gibson (1979) introduserte teorien om «affordances» som en økologisk tilnærming til å tolke omgivelse og ta dem i funksjonell bruk. Begrepet «affordances» er et begrep som er konstruert av verbet «to afford», som her kan oversettes med «å tilby». Begrepet kan forstås som omgivelsenes tilbud til individet, eller muligheter for bruk. (Moser, Løge Hagen & Hansen Sandseter, 2013, s.186). «Affordances» er muligheter til å ta i bruk de utfordringer og funksjoner de ulike elementene i landskapet kan tilby. Pinner og kongler brukes til å gripe og kaste, stubber og store steiner gir muligheter for å klatre opp på og hoppe ned fra, stokker gir muligheter til å balansere, krabbe over og krype under, buskaset gir muligheter til å gjemme seg bort, slettene innbyr til løpe- og fangeleker. Sett i lys av dynamisk systemteori er det slike «affordances som kobler persepsjon og handling. Tilbud i omgivelsene blir et forhold mellom aktør og miljø som er nødvendig for å utføre funksjonelle handlinger. Dette kan også kalles kontekstuell læring. (Moser, Løge Hagen & Hansen Sandseter, 2013, s.186-187).

2.2 Kroppslig lek:

Kroppslig lek er lek der kroppen er i bevegelse. I boken (Osnes & Kaarby, 2020, s. 142-143), skrives det: Vi har valgt å definere kroppslig lek som: fysisk aktivitet i lekende kontekst med energiforbruk godt over hvilenivå. Definisjonen er inspirert av Pellegrini og Smiths beskrivelse og definisjon av Physical Activity Play (2008). Energiforbruk over hvilenivå betyr at pulsen er høyere enn i hviletilstand. Lekende kontekst refererer til rammen omkring leken som skapes av barna selv og de som leker innenfor. Den kroppslige leken initieres av barna, eller den organiseres av voksne. Vi bruker kroppslig lek som en samlebetegnelse for ulike typer lek med energiforbruk over hvilenivå; fysisk lek, bevegelseslek, sanse motorisk lek, motorisk lek, øvelseslek, kaos lek, bråkelek, vestibulærlek, vilter lek, risikofylt lek, lekeslåsing og boltrelek.

Den kroppslige leken er forskjellig når det kommer til ulike aldersgrupper – det er forskjellig for 1 og 2 åringene og for barn i alderen 3-6 år. I begynnelsen når barnet går eller øver seg på å gå, er motivet ofte bare det å gå. I lys av definisjonen kan det å gå være en form for kroppslig lek der barna øver seg uten annen hensikt enn at det er moro. Leken til ett- og toåringer betegnes i litteraturen som små barns lek, gjentakelseslek eller funksjonslek. (Osnes & Kaarby, 2020, s.145). Barn på småbarnsavdelingen har som regel mer gulvplass, og kanskje lange ganger slik at de kan løpe og utforske. Mens på stor avdeling er det mer rom som er mer tilrettelagt for flere ulike typer lek. Typiske bevegelsesmønstre som går igjen i den kroppslige leken til barn fra tre år er å gå, løpe, klatre, balansere, hoppe og kaste/sparke. Vi forventer å finne mange av de grunnleggende eller grovmotoriske bevegelsene i kroppslig lek på fysiske områder der barna har stor boltreplass. Barn på stor avdeling blir introdusert for mange mye kroppslige leker som både krever og bidrar til at de blir mer koordinerte og presise i bevegelsene. (Osnes & Kaarby, 2020, s.146).

I følge (Storli & Hansen Sandseter, 2021, s. 68) skrives det: Boltrelek og lekeslåssing kan defineres som en grovmotorisk aktivitet det barna tar i bruk de grunnleggende bevegelsesferdighetene som klatring, hopping, krabbing og løping i leken. Denne kroppslige og ofte litt viltre formen for lek kalles også i noen sammenhenger vilter lek, funksjonell lek, bråkelek, herjelek eller tumlelek. Felles for alle benevnelsene er at leken som beskrives, er preget av mye motorisk aktivitet og at det gjerne er flere barn som leker sammen. Tumlelek kjennetegnes ved at barnet som blir observert, enten alene eller sammen med andre, bruker kroppen og/eller gjenstander i det fysiske miljøet i grovmotorisk lek.

I tumleleken er kroppslig samhold og samvær fremtredende. For barn er det å være til stede i leken med hele kroppen sin den mest naturlige ting i verden. (Storli & Hansen Sandseter, 2021, s. 68). Vi forstår barn ut fra deres kroppslige væremåte, og at de er gjennom kropp og bevegelse de blir kjent med seg selv og verden rundt.

Det er viktig at barn får muligheter til lek og fysisk aktivitet. Kroppen og bevegelseserfaringene er tett knyttet til utvikling av barns selvoppfatning. (Osnes & Kaarby, 2020, s. 15-16). For å fremme den kroppslige leken er det fysiske miljøet – omgivelsene, terrenget, diverse utstyr og tilgjengelighet til dette – også viktig. Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna. (Osnes & Kaarby, 2020, s. 16-17).

De norske anbefalingene for barns og unges fysiske aktivitet er:

- Barn og ungdom bør være fysisk aktive minimum 60 minutter hver dag.
- Aktiviteten bør være av moderat eller høy intensitet. Minst tre ganger i uken bør aktiviteter med høy intensitet som gir økt muskelstyrke og styrker skjeletter, inkluderes.
- Fysisk aktivitet utover 60 minutter daglig gir ytterligere helsegevinster. Aktivitetene bør være så allsidige som mulig for å utvikle både fin- og grovmotoriske ferdigheter samt utvikling av barns kondisjon, muskelstyrke, bevegelighet, reaksjonstid og koordinasjon. Aktiviteten bør være lystbetont, gjerne foregå sammen med andre barn, og det bør legges til rette for at barn opplever mestring. (Osnes & Kaarby, 2020, s.239). Barns daglige opplevelser og aktiviteter i barnehagen har en viktig plass i et barns liv på mange måter. Barnehagen er et sted barnet kan oppleve glede, mestring og vennskap, men også kjedsomhet, mistriivsel og avvisning. Opplevelsene i barnehagen kan få betydning for barnet på en rekke områder, og barnehagen sees på som en viktig arena for folkehelsearbeid.

(Storli & Hansen Sandseter, 2021, s.37).

3.0 Metode:

Denne oppgaven blir skrevet som en empirisk oppgave. Den vil gå ut på eget innsamlet materialet, som er via intervju av flere personer som jobber i barnehage. Jeg vil sammenlikne pedagogiske ledere og medarbeidere for å se om disse ulike rollene tenker det samme, eller om de tenker helt forskjellig. Det skrives i (Dalland, 2020, s. 54) at det finnes to hovedpunkter innenfor metode – og det er kvantitativ og kvalitativ metode. De kvantitative metodene har den fordelen at de gir data i form av målbare enheter. Tallene gir oss muligheter til å foreta regneoperasjoner, enten vi ønsker å finne gjennomsnittlig inntekt i befolkningen eller hvor stor prosent av befolkningen som er avhengig av sosialhjelp. De kvalitative metodene tar sikte på å fange opp mening og opplevelse som ikke lar seg tallfeste eller måle. Både kvalitative og kvantitative orienterte metoder bidrar på hver sin måte til en bedre forståelse av det samfunnet vi lever i, og av hvordan enkeltmennesker, grupper og institusjoner handler og samhandler.

3.1 Informanter

Det å finne informanter som var villig til å stille til intervju var mer utfordrende enn det jeg hadde sett for meg når jeg begynte å skrive på denne oppgaven. Jeg ringte til flere barnehager, og lurte på om det var noen som ville stille, de som tok telefonen sa de skulle høre med de

andre ansatte så skulle de ringe meg tilbake. Men det var det nesten ingen som gjorde. Jeg måtte da spørre personer jeg kjenner og vet hvem er om de ville stille som informanter til bacheloroppgaven min. Til slutt fikk jeg intervjuet fire personer.

Der det er to pedagogiske ledere og to medarbeidere. Dette er for å kunne sammenlikne disse ulike rollene opp mot hverandre og se om de tenker mye likt eller om de tenker veldig ulikt i forhold til for eksempel utførelse av hverdagslige ting. De fire informantene jobber i fire forskjellige barnehager og har ikke kjennskap til hverandre.

For å gjøre det lettere for meg selv, og andre personer som skal lese oppgaven, har jeg kallet informantene for A, B, C og D, dette er også for at det skal være lettere å forstå enn hvis jeg hadde kommet på fiktive navn.

Informant A:

Kvinne i alderen 42-47år. Har jobbet i barnehage til sammen 16-17 år, men ikke alle årene sammenhengende. Hennes utdanningsbakgrunn er: barnehagelærer, vært veileder, har styrerutdanning, og holder nå på med master. Har jobbet mest med barn i alderen 3-6 år.

Informant B:

Kvinne i alderen 20-25 år. Har jobbet 1 år som vikar, og et halvt år som barnehagelærer. Hennes utdanningsbakgrunn er: barnehagelærer utdanningen. Har vært litt med både små og store barn i barnehagen, er nå med de helt minste.

Informant C:

Kvinne i alderen 43-48år. Har jobbet 10 år i barnehage. Hennes utdanningsbakgrunn er: kokk, har vært trener noen år på idrett for barn. Vært mest med 2-3 åringer, litt med 3-4 åringer, og er nå med de helst minste.

Informant D:

Kvinne i alderen 20-25år. Vært vikar i en barnehage i 3 år. Hennes utdanningsbakgrunn er: barne- og ungdomsarbeider. Vært mest med 3-4åringene.

Valget av intervjupersoner avhenger av hva en ønsker å vite noe om. Ved å velge personer som en mener har bestemte kunnskaper eller erfaringer, gjør du et strategisk valg. (Dalland, 2020, s.79). I oppgaven har jeg valg å intervju fire personer, der to av de er pedagogiske

ledere, og to av de er medarbeidere – dette for å sammenlikne og se likheter og forskjeller om de tenker likt eller om de tenker helt forskjellig ut fra forskjellig teoretisk bakgrunn og ikke. Tre av fire informanter kjenner jeg fra før, dette fordi det var vanskelig å få tak i noen som ville stille til intervju.

3.2 Datainnsamling

Det finnes flere måter å samle inn ulike data på, både gjennom intervju og gjennom observasjon. Jeg valgte intervju på grunn av at det gir informantene mulighet til å forklare og begrunne hvorfor de gjør slik de gjør. Informantene kan komme med egne tanker om forskjellige ting, men også med teoretiske begrunnelser og synspunkter.

Begynte med å lage en intervjuguide, med ulike spørsmål som er relatert til spørsmålene i problemstillingen. Først begynner den med litt bakgrunn av informantene, som for eksempel hvor lenge de har jobbet i barnehage, hva som er deres utdanningsbakgrunn og hvilken alder de har vært mest med. Deretter går det innpå temaet kroppslig lek, før den går videre inn på temaet lek, og til slutt går innpå sammenheng mellom disse to temaene lek og kroppslig lek. For å finne informanter som ville stille til intervju ringte jeg til flere barnehager, dette isteden for å sende epost fordi en får mye fortere svar hvis en ringer. Flere av barnehagene sa de skulle høre med de ansatte om det var noen som kunne tenke seg å hjelpe. En barnehage fikk jeg svar av at det var 1 person som var villig, resten av barnehagene hørte jeg aldri noe mer fra, som gjorde at det ble utfordrende å finne informanter. De tre andre informantene som var villige til å stille – er personer jeg kjenner fra før, som jeg vet jobber i ulike barnehager.

3.3 Analyse

Analysen skal hjelpe oss til å finne ut hva intervjuet har å fortelle. I tolkningen søker vi meningen i det vi har fått vite. I analysen er det viktig å få frem innholdet i intervjuet på en mest mulig saklig måte. Grunnlaget for analysen legges allerede i intervjuguiden.

Du har tanker om hva du ønsker å vite i møte med intervjupersonen, og svarene skal bidra til å belyse problemstillingen. (Dalland, 2020, s.94). Noen ord som går igjen i alle intervjuene er: «rollelek», «regellek», «konstruksjonslek», «risikolek» og «kroppslig lek». Disse ordene skal vi gå nærmere innpå litt lenger nede i oppgaven.

3.4 Forskningsetikk

Filosofen Arne Næss (1980) sier at vi er for opptatt av å se på den prestisjetunge forskningen og glemmer en rekke områder som aldri ville bli undersøkt dersom ikke amatørerne tok fatt i dem. Dersom man er villig til å underlegge seg de kravene metoden stiller, er det ingen grunn til å ikke prøve seg. Forståelsen for forskning blir en helt annen gjennom slik erfaring. De fleste opparbeider også en sunn kritisk sans både til eget og andres arbeid gjennom den disiplineringen som det innebærer å gjennomføre et eget forskningsprosjekt. (Dalland, 2020, s.40).

Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH) har vedtatt forskningsetiske retningslinjer. Retningslinjene kan sammenfattes i tre typer hensyn som en forsker må tenke gjennom (Nerdrum 1998): (1) informantens rett til selvbestemmelse og autonomi, (2) forskerens plikt til å respektere informantens privatliv og (3) forskerens ansvar for å unngå skade. Selv om det foreligger formalisert forskningsetiske retningslinjer, vil vi påpeke at forskningsetikk også er konkrete avveininger for forskerne selv fortløpende må gjøre. (Christoffersen & Johannessen, 2012, s. 41-42).

Det ble nevnt når jeg ringte de forskjellige barnehagene, at hvis det var noen som ville la seg intervjuet, så blir intervjuene anonymisert, slik at ingen skal finne ut hvem de ulike informantene er. Dette er for å overholde personvern overfor de fire informantene.

Informantene har jeg kalt for A, B, C og D slik at de forblir anonyme. I selve intervjuene har jeg tatt med hvor mange år de har jobbet i barnehage, hvilken aldersgruppe de har vært mest med, og hva som er deres utdanningsbakgrunn.

4.0 Empiri

Gjennom de fire intervjuene jeg har hatt, har jeg fått samlet inn endel data, der flere ting de ulike informantene sa var ganske like. De ordene som gikk mest igjen i alle intervjuene er: rollelek, regellek, konstruksjonslek, risikolek og fysisk aktivitet/kroppslig lek. Alle disse ordene kan knyttes opp til min problemstilling som er: *Hvordan legger man som barnehageansatt til rette for kroppslig lek inne, for barn i aldersgruppen 3-6år? Hvordan legger man som barnehageansatt til rette for ulike typer lek?*

4.1 Resultat

4.1.1 Rollelek

Ordet rollelek er et ord som dukket opp i alle intervjuene, og som alle informantene mente var viktig. Dette var en lek som alle barna gjorde mye av, mer på stor avdeling enn liten avdeling, fordi når barn blir større klarer de leke mer sammen med andre barn, og ikke bare leke med samme leke ved siden av hverandre (Det å leke det samme ved siden av hverandre kalles for parallell lek). Rollelek er en type lek som kan bli lekt både inne og ute, men som kanskje er mest dominerende inne – for her har barna mer konkrete ting som de kan leke med – som utklednings klær, lekekjøkken der de kan late som de lager mat, dukker, vogner, og telt barna kan «bo i» når de leker. Ute blir det også lekt rolleleker, men ikke i like stor grad som det blir inne. Ute har ikke barna noen konkrete leker de kan leke med, her må de bruke fantasien mer. «Huset» til barna når de leker rolleleker ute, kan være et tre, en stor stein eller under benker.

Informant A: Mener at lek er sosial trening, at barna lærer det meste gjennom lek, læring og sosial trening skjer gjennom lek. Når barna er små, blir det mer parallell lek – men med ønske om mer rollelek etter hvert. Informant a sier at de har flere rom som er tilrettelagt for ulike typer lek – for eksempel et rom der det er lagt til rette for familie lek og rollelek med utkledningsklær til barna, kjøkken og forskjellige kjøkkenting som inviterer til rollelek. Så finnes det også et rom som er mer tilpasset konstruksjonslek. Rollelek er en av de lekene som er mest dominerende inne, sammen med konstruksjonslek. Ute er det mer herjeleker som sisten, jage og fangeleker som dominerer.

Informant B: Mener at lek er sentralt i alt du gjør, lek er i midten – så kommer alt annet rundt ut fra leken. Det jobbes forskjellig med lek og det som har med lek og gjøre på liten og stor avdeling. På liten avdeling har vi mye mer store lekeobjekter, byggeklosser, borte – tittei lek er viktig i tilvenningsperioden slik at barna blir vandt med at foreldrene blir borte etter hvert og at de komme tilbake for å hente de senere. På stor avdeling er rolleleken stor, og er kjempesentral. Ute er det mer boltrelek og endel risikolek. Hun tenker at det er viktig å legge til rette for konstruksjonslek – både ute i sandkassen for eksempel og inne på avdelingen med forskjellige klosser. Regellek er også en type lek som blir lekt mye på stor avdeling.

Informant C: Det første hun tenker på når hun hører ordet lek er glede, samspill, at lek er viktig for både den motoriske og emosjonelle utviklingen, skape vennskap og få god kontakt

med andre. Rollelek er en type lek som ikke blir lekt så mye på småbarnsavdelingen, men denne type lek er det mye mer av på stor avdeling. Det er viktig å legge til rette for lek til barna – litt tilpasset alder slik de mestrer litt, men også slik at de får litt utfordringer og noe å strekke seg etter. Rollelek blir det lekt mye av både ute og inne for de barna som går på stor avdeling, det samme når vi er på tur. Inne er det mer lagt til rette for rollelek med forskjellige rom, ute må barna bruke fantasien mer, for her har de ikke alle de samme konkretene som lekene og utkleddningsklærne som de har inne.

Informant D: Lek er viktig for barn – de leker hele tiden, og lærer samtidig som de leker og utvikler seg. Rollelek er en type lek som det blir lekt mye i barnehagen. Vi har egne rom som er tilrettelagt til ulike leker, som et familierom, der det blir lekt mest rolleleker. Vi har også andre rom som innbyr til andre typer lek som for eksempel lek med biler og tog. Vi har og et puterom, som blir mye brukt i løpet av en uke – hver gruppe har en dag hver på puterommet. Konstruksjonslek og boltreleker og regelleker er også noen leker vi leker mye i hverdagen i barnehagen.

4.2 Regellek

Regellek er en type lek som alle barn og voksne har et forhold til. Det er en type lek som barn i alle aldrer kan være med på. Regellek er en lek der det er visse regler som barna må huske når de leker leken. Denne type lek lekes det mye av både inne på avdelingen, i barnehagens uteområder og når de er på tur. Dette er en fin lek for å lære seg ulike regler de må følge.

Informant A: Regellek er viktig slik at barna lærer ulike regler som gjelder for de ulike lekene, slik de forstår de bedre. Dette er en type lek som kan lekes både inne og ute. Det finnes mange forskjellige regelleker, som kan være barn som er oppvokst i et annet land eller en annen kultur også kan, siden mange slike leker kan være ganske like uansett hvor du kommer fra.

Informant B: Regellek er en type lek som gjør at barna må følge med når de voksne snakker slik at de får med seg hvordan leken er hvis barna ikke har lekt den leken før. Det er en fin måte for barna å lære seg å følge regler på. Denne leken er det nok mest av på stor avdeling, men kan være litt av den på liten avdeling også.

Informant C: I vår barnehage leker vi mye regelleker, både ute og inne. Her prøver vi å legge de litt etter barnas nivå, slik at de klarer å henge med. Etter hvert når barna har lært seg noen regelleker, kan vi som ansatte lære barna nye regelleker. Slike leker er en gylden mulighet til å lære barna å følge regler som blir satt til ulike ting, dette gjelder ikke bare i leker, men når de lærer å følge regler mens de leker, er de mye kjekkere for barna å følge de.

Informant D: I løpet av barnehagehverdagen leker vi mange forskjellige leker, noen av de er regelleker. Regelleker er ikke bare en spesiell lek, men mange leker som går under kategorien regellek. Noen eksempel på regelleker er: 123 rødt lys, alle mine kyllinger kom hjem, fisken i det røde hav og ulike typer sisten leker. Sangleker kan også komme under kategorien regelleker, i flere sangleker er det også regler en må følge.

4.3 Konstruksjonslek

Konstruksjonslek er en type lek der det for eksempel innebærer å bygge forskjellige ting med for eksempel klosser. Konstruksjonslek kan lekes både inne, med å bygge med for eksempel tre klosser, lego, duplo og store puter og tepper. Ute kan det være å lage hus eller slott i sandkassen, eller om det er å lage snømann i snøen når det er snø ute. Det kan også lages hytter av pinner og steiner.

Informant A: Konstruksjonslek er en type lek som blir lekt mye inne, men også ute. På liten avdeling har vi endel store puter, som det går an og bygge med. Her blir det ofte lagt hytter som barna kan kripe inn i og sitte i. På stor avdeling har vi et puterom som det også er store puter i, som det blir bygget forskjellige ting med, alt etter hva barna leker. På stor avdeling har vi også mindre klosser som barna bygger mye med. Her blir det bygget for eksempel hus til dukker og figurer og garasjer til biler. Ute blir det bygget mye hytter av greiner de finner på bakken, og ulike veier og hus og slott i sandkassen.

Informant B: Konstruksjonslek er en type lek som mange barn liker å leke, dette er fordi konstruksjonslek er en type lek der barna kan bygge ulike ting, som hus, slott, byer og mye mer. Denne leken lekes det mye av både inne og ute i barnehagens uteområder. Konstruksjonslek i utetiden er mye i sandkassen og lage forskjellige ting der, som hus, slott, byer og veier.

Informant C: Konstruksjonslek er en type lek der barna får erfare at det er ikke alltid alt en bygger blir stående lenge, og at de raser fort igjen fordi det ikke var stødig nokk etter at barna er ferdig å bygge – med enten klosser inne eller ute i sandkassen eller med greiner på tur. Denne type lek er det mye av i barnehagen.

Informant D: I vår barnehage leker barna endel konstruksjonslek. Mye konstruksjonslek inne på avdelingen, men også litt ute i barnehagen. Denne er en av flere leker som blir lekt av barna hver dag i barnehagen. Vi ser at mange av barna er glad i å bygge forskjellige ting, med ulike materialer. På vinteren hvis det er snø ute bygger barna mye snømenn, og lager snøballer og de største prøver seg kanskje på snølykter og snøhytter.

4.4 Risikolek

Risikolek er en type lek der det kan være at barna kan skade seg selv eller andre barn. Dette er ikke alltid de skader seg, men det kan være fare for det. Eksempler på risikofyllt lek kan være for eksempel å klatre høyt i trær, fordi barna kan falle ned, slåssing og feking med pinner, fordi barna kan stikke pinnen på noen andre barn og seg selv og kan komme skade av dette og når barna husker med stor fart eller om de sykler med stor fart. Det er viktig at barna får bli utfordret med risikolek.

Informant A: Noen voksne er mer på vakt når barn leker risikoleker, mens andre lar barna få leke, og heller bare advare barna om at de kan skade seg når de leker den leken og må passe litt på. Risikolek er en type lek der barna selv må se litt an om det er farlig og om de kan skade seg selv eller andre, og gjøre litt vurderinger selv.

Informant B: Risikolek er en lek som er viktig i barnehagen. Mange i barnehagen er redde for å legge til rette for risikolek, vi som voksne må stole på at barna stopper når det er nok. Hun sier videre at mange voksne viker fra denne leken siden de tenker risiko og om det kommer til å gå bra.

Informant C: Risikolek er noe alle som jobber med barn møter på. Dette er fordi barn prøver seg frem, og utfordrer seg selv, ved å klatre - i trær eller i en ribbevegg eller klatrevegg, eller ha stor fart på syklene når de sykler ute. Som voksne må vi la barna prøve selv om vi syntes det ser farlig ut. Barna kan ha mer kontroll enn det kan se ut som.

Informant D: Ordet risikolek handler jo om at det kan oppstå situasjoner i leken der barna kan skade seg, om det er at barna kan faller ned fra et tre, eller en stor stein, eller om de faller av husken hvis de har for stor fart. Risikolek er viktig for at barna skal få utfordre og utvikle seg selv. Hvis barna ikke får utfordre seg på slike ting som kan se skummelt ut, stopper det opp i utviklingen, og de tørr ikke prøve noe nytt. Dette er jo ikke bra for den videre utviklingen til barna.

4.5 Fysisk aktivitet og kroppslig lek

Fysisk aktivitet og kroppslig lek er ord som går igjen i svarene til alle informantene. Der de bruker disse ordene litt om hverandre. Begge ordene handler om å bruke kroppen når barna leker. Mange voksne tenker at denne typen lek kun kan lekes ute. Derfor er det enda viktigere å kunne legge til rette for slike typer lek inne på avdelingen også. Hinderløyper er et eksempel på hvordan det kan legges til rette for fysisk aktivitet/kroppslig lek inne.

Informant A: Hver gruppe har en dag de går på tur. Men barna bruker også kroppen og er fysisk aktive selv om vi ikke er på tur, og lekeapparatene som vi har i barnehagen er tenkt ut fra at en skal kunne bruke hele kroppen. Puterom har vi også på en avdeling, som innbyr til mye kroppslig lek. Hinderløyper er også noe som er mye brukt i barnehagen, både på liten og stor, bare den til rette legges etter barnas nivå og alder. Vi låner skolens gymsal en gang i uken, der barna får løpe mye, og bruke kroppen sin. På småbarnsavdelingen er det mye løping frem og tilbake. Hopping gjøres det også endel av, både inne – der barna hopper ned fra puter og stoler, og ute – der de for eksempel hopper av husken i fart, hopper tau, hopper fra stein til stein.

Informant B: Barn beveger store deler av kroppen når de leker. De får mange erfaringer når de bruker kroppen mye. Informant B mener at det kroppslige er barns livsverden, og at hun ser på det som veldig viktig i sin jobb. Kroppslig lek er viktig for barnas utvikling. Kroppslighet er en måte for barna å være på, å forholde seg til, en fantastisk utviklingsarena. Hinderløyper er noe som brukes endel i barnehagen, denne kan tilpasses til alle aldrer, med for eksempel at de er litt lettere for de små, for de større barna kan man lage hinderløypen litt vanskeligere – men ikke så vanskelig at de ikke mestrer den, men at barna får litt utfordringer underveis. Hun mener også at barna må få lov å løpe inne, spesielt på småbarnsavdelingen. Ha dører åpne og la barna få løpe.

Informant C: Det er viktig at barna får utfolde seg fysisk, med for eksempel klatring, kryping, hopping, åling, hinderløyper ute og inne, dans og turer i ulendt terreng. I informant C sin barnehage går de mye turer, har endel hinderløyper, klatrer i skog og i ulendt terreng, danser, yoga/tøyeøvelser, musikk og bruker endel rytmeinstrumenter. Kroppslig lek er viktig for barnas utvikling, lære seg god balanse, og oppleve mestring når de får til noe. Hun mener også at det er viktig at vi som voksne lar barna prøve å klare seg selv, og være mest mulig selvstendig og mestre det de prøver på. Når det er snø ute – er de mye ute og leker i snøen, aker, lager snømenn og snøballer, de store barna prøver kanskje å lage snølykter og snøhuler de kan sitte i, og går generelt sett mye på tur, siden det er mange gode turområder rundt i nærmiljøet til barnehagen.

Informant D: Har endel jage – og fangeleker i utetiden. De går på tur to ganger i uken, har endel aktiviteter i ballbinge – som stiv heks, 123 rødt lys, fisken i det røde hav og haien kommer. Det er viktig å bruke kroppen mye i hverdagen. Barn bruker kroppen mye når se leker, for eksempel når de løper, både inne og ute. Informant D sier at de også har et puterom som hver gruppe har en gang i uken, hvor barna får brukt kroppene sine mye mer enn inne på avdelingen. På et puterom blir det fort endel boltreleker – siden her er det en plass de får lov til å løpe og bruke kroppen på en annen måte. Sangleker og regelleker med bevegelser blir det mye av, i tillegg til dans, som de også gjøres endel av på avdelingen.

5.0 Drøfting:

I denne delen av oppgaven skal jeg drøfte resultatene jeg fikk utfra intervjuene jeg hadde med de fire informantene. Jeg vil knytte disse opp til problemstillingen min. Drøftingsdelen vil bli delt inn i fem kategorier, og de er: «rollelek», «regellek», «konstruksjonslek», «risikolek» og «fysisk aktivitet/kroppslig lek». Dette er for å få oversikt over de ulike temaene, og at det skal bli ryddig i oppgaven. I intervjuene ble alle informantene spurt hva de første de når de hører ordet kroppslig lek, hva de tenker når de hører ordet lek. Under temaet lek kommer alle de ulike typene lek, og under kategorien kroppslig lek kommer fysisk aktivitet/kroppslig lek. Alle disse typene lek er leker barn leker hver dag i barnehagen. Vi som voksne i barnehagen må legge til rette for at barna kan leke ulike typer lek, fordi det er ikke alle leker som fenger alle barn. Barn er forskjellige og liker å leke med forskjellige ting.

5.1 Rollelek

Rollelek er en av mange typer lek som dukket opp som svar hos alle informantene når det ble spurt om hvordan de jobber med ulike typer lek i barnehagen, og når det ble spurt om det finnes noen leker eller former for leker som det blir gjort mer av i hverdagen. Rollelek er en type lek som mange barn liker å leke, og som blir lekt mye i barnehagehverdagen. Rollelek er en lek der barn går inn i ulike roller og spiller ut en fantasi. (Osnes & Kaarby, 2020, s.19).

Den sosiale rolleleken handler ofte om familie- og hjemrelaterte temaer som å spise, handle, gå og legge seg, være syk, pakke kofferten, reise bort, lage ting og snakke i telefonen – alt sånt som barnet har erfaringer fra sitt liv. For barn mellom tre og seks år karakteriseres den sosiale leken av raske skifter og transformasjoner, men også av deres økende evne til å holde på og utvide et leketema. Når barna leker andre rolleleker, inspirert av for eksempel media, kan de ha en tendens til å bli mer gjentakende og stereotyp. Når barnet later som, oppfører det seg som om det varen annen. Det går inn i en rolle. Rollene i barns rolleleker skiller seg fra hverandre. (Ôhman, 2012, s.134). Vi som voksne kan legge til rette for rollelek med å ha et rom eller en del av et rom, der det kan være kjøkkenting, utkleddningsklær, dukker, et telt eller liknende som de kan «bo i» mens de leker.

5.2 Regellek

Regellek var også en lek som flere av informantene nevnte i intervjuene. En slik type lek kan bli lekt mye både ute og inne, av små og store barn i barnehagen. Det finnes mange forskjellige typer regelleker, som for eksempel 123 rødt lys, ulike typer sisten leker, gjemsel og mange fler. Regelleker er leker der regler er sentrale, og barna må forholde seg til reglene i leken. Denne typen lek er viktig for barn og deres utvikling, fordi når de lekes regelleker, må barn følge reglene, om hvordan leken er. Hvis de ikke følger reglene vil kanskje ikke de andre barna som leker leken ha de med, noe som kan være dumt for de som da ikke får være med siden de ikke kan reglene. Alle uansett alder må følge ulike regler til ulike ting, derfor er det en fin måte å lære å følge regler gjennom noen leker som barna syntes er gøy og leke. Dette er gjerne leker barn leker sammen, og mange av lekene innebærer fysisk aktivitet som løping. (Osnes & Kaarby, 2020, s.19). Barn leker stadig mer regelleker. Både formelle, som «röda och vita rosen», gjemsel og lignende, men også de lekene de lager selv, blir mer fylt med regler. Reglene diskuteres hele tiden, og på denne måten kan vi si at barn praktiserer demokrati. (Ôhman, 2012, s. 92). Regelleker er en lek som vi voksne må lære barna litt og litt, for disse lekene er ikke noe som barna bare plutselig kan uten å ha lært det først. Leker som

for eksempel 123 rødt lys, ta den ring og la den vandre og fisken i det røde hav er leker som enten foreldre til barna eller de voksne i barnehagen har lært de.

5.3 Konstruksjonslek

Konstruksjonslek var også et ord som dukket opp i flere av svarene til informantene. Dette er en lek som mange barn liker å leke. De liker å bygge ulike ting med forskjellige typer klosser og materialer. Noen liker å bygge hus og slott, andre liker å bygge biler, båter, busser og andre kjøretøy. Konstruksjonslek kan være med både stor og små klosser inne, og ute kan det være med for eksempel sand, snø, steiner, og pinner. Konstruksjonsleker er leker der barn eksperimenterer med gjenstander, gjerne til å bygge med, og dersom de bygger med store materialer vil leken ha et fysisk preg. (Osnes & Kaarby, 2020, s.19). For å legge til rette for konstruksjonslek i barnehagen, må det finnes et rom eller en del av et rom der barna kan bygge mye, slik at det er plass til at barna kan bygge mange forskjellige hus, biler, båter, slott og det de måtte ønske, og at det kan stå flere dager uten at noen kommer og raser det med en gang barna er ferdig med å bygge. Hvis leker står fremme og er lett tilgjengelige innbyr dette mer til lek enn om det er ryddet vekk og sett på høye hyller der barna ikke rekker lekene selv.

5.4 Risikolek

Risikolek er leker der det kan være fare for at barna kan skade seg selv og andre rundt dem. Noen voksne er veldig redde for at barna skal skade seg og legger ikke opp til at barna kan leke risikoleker, nettopp fordi det kan være at de kan skade seg. Men barn trenger utfordringer for å utvikle seg videre. Hvis et barn ikke får for eksempel lov å klatre i trær fordi de kan falle ned, stopper utviklingen opp, som gjør at de senere i livet aldri heller tør å prøve noe som ser skummelt ut og som kan være fare for å skade seg. Det å ta risiko i leken betyr at det er fare for at barn kan skade seg. Jo større risikoen er, jo større er sannsynligheten for å mislykkes. Det kan være både tungt og vondt for barn å ikke få det til, men de lærer at de må gjøre bevegelsene og leken annerledes neste gang. Mens barn kan føle at de har kontroll i en situasjon, vil personalet i barnehagen kunne oppfatte situasjonen som farlig. Barn og voksne vil dermed kunne ha ulik oppfatning av hvor risikofylt legesituasjonen er. (Osnes & Kaarby, 2020, s. 154-155).

5.5 Fysisk aktivitet/kroppslig lek

Barn er fysiske og bruker kroppen mye når de leker forskjellige leker. De bruker kroppen fysisk både inne og ute gjennom hele dagen i barnehagen. Både når de leker ulike typer leker

inne, for eksempel i rolleleker, hvis de bygger hytter, eller når de leker med biler, men også ute, når de husker, har sistenleker, gjemsel, om de bygger eller graver noe i sandkassen, eller om barna bygger hytter med pinner, når de spiller fotball. Fysisk aktivitet/kroppslig lek inne er noe vi som voksne må legge til rette for. Mange tenker at det er lettere å legge til rette for sånne typer leker ute, og det er derfor viktigere å legge til rette for slike typer lek inne. Slike leker inne, blir det brukt kroppen på en helt annen måte enn når de leker fysiske/kroppslige leker ute.

Vi har valgt å definere kroppslig lek som: fysisk aktivitet i lekende kontekst med energiforbruk godt over hvilenivå. Skrives det i følge (Osnes & Kaarby, 2020, s.142).

6.0 Avslutning:

Målet med denne oppgaven var å forske for å finne svar på problemstillingen min, som til slutt ble: *Hvordan legger man som barnehageansatt til rette for kroppslig lek inne, for barn i aldersgruppen 3-6år?*

Hvordan legger man til rette for ulike typer lek?

Grunnen til at jeg valgte temaet jeg gjorde i denne oppgaven var at jeg synes lek og kroppslig lek er to temaer som henger mye sammen, og som er to temaer som jeg syntes er viktig at barn får erfare. Barn leker hele tiden i mange år, før de begynner på skolen. De leker litt på skolen også, men ikke i samme mengde som det er i barnehagen. Barn lærer mye når de leker, uten å tenke over at de lærer noe nytt. Det meste barn gjør i løpet av en dag er å leke. Her lærer de en hel del, uten å tenke over dette. Når de leker lærer de for eksempel om sosial kompetanse, lærer seg å vente på tur, at det er viktig å dele, de skaper vennskap med de andre barna. Oppgaven er skrevet på en empirisk måte og kvalitativ metode.

En periode hadde jeg endel problemer med å finne informanter som var villig til å stille til intervju. Jeg ringte til mange barnehager hvor de sa at de skulle sjekke opp om det var noen som kunne tenke seg å stille til intervju til bacheloroppgaven min. De sa de skulle ringe meg tilbake – men det var det bare en av totalt fire informanter som gjorde. Resten av informantene er personer som jeg kjenner og som jeg vet jobber i barnehage. Det gikk etter hvert litt tid før jeg innså at det var mange som ikke kom til å svare, måtte jeg sette meg ned å tenke hvem som jobber i barnehage og som kanskje kunne tenke seg å stille som informant til intervjuene mine. Når jeg skulle finne ut hvem jeg skulle intervjuer – var det første jeg tenkte at jeg ville ha både pedagogiske ledere og medarbeidere. Dette var fordi da kunne jeg se om

en pedagogisk leder og en medarbeider tenker likt på noe eller om de tenker veldig ulikt ut fra deres utdanningsbakgrunn.

Begge temaene er to temaer som alle som jobber i barnehage kan kjenne seg igjen i, og som de vet det er mye av både inne på avdelingen og ute – både i barnehagens uteområder og i nærområdet rundt barnehagen, men også når barna er hjemme eller i hagen eller lekeplassen rundt huset til barnet. Innen ordet lek kommer det mange under kategorier – som alle de forskjellige lekene barn leker i løpet av en dag. Rollelek, regellek, konstruksjonslek, boltrelek, risikolek og mange fler. Innen kroppslig lek finnes det også flere under kategorier – for eksempel det å leke slåss, bygge hytter, løping, ulike typer sisten leker, gjemsel, når de husker og enda fler. Alle informantene mente at det var viktig med både lek og kroppslig lek i barnehagen. Barn bruker kroppene sine mye når de leker, uten at de tenker noe over dette selv. Noen kan tenke at de kanskje ikke bruker kroppen like mye når de er inne, på grunn av at inne skal de ikke løpes og liknende – det skal skje ute. Personlig syntes jeg at barn må få lov å løpe litt inne også, men at de lærer å beherske seg på en annen måte enn de trenger å tenke på når de løper ute. Konklusjonen jeg kom frem til var at pedagogiske ledere og medarbeidere tenker likt på noen områder, men og forskjellig på andre områder i barnehagen. Gjennom forskningsperioden har jeg fått innblikk i hva en pedagogisk leder tenker om kroppslig lek og lek og hva en medarbeider tenker om kroppslig lek og lek.

7.0 Litteraturliste:

Christoffersen, L., Johannessen, A(2012).*Forskningsmetode for Lærerutdanningene*. Abstrakt forlag.

Dalland, O(2020).*Metode og oppgaveskriving*(7.utgave). Gyldendal.

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Udir. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplanfor-barnehagen/barnehagens-formal-og-innhold/lek/>

Moser, T., Løge Hagen, T., Hansen Sandseter, E,B(2013). *Kroppslighet i barnehagen. Pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse*. (2. utgave). Gyldendal akademisk.

Ôhman, M(2012)*Det viktigste er å få leke*. Pedagogisk forum.

Osnes, H., Skaug, H, N., Eid Kaarby, K, M(2020).*Kropp, bevegelse og helse i barnehagen*. (3.utgave). Universitetsforlaget.

Skarre Aasebø, T., Melhus, E, C(2012).*Rom for barn – rom for kunnskap. Kropp, kjønn, vennskap og medier som pedagogiske utfordringer*. Fagbokforlaget.

Storli, R., Hansen Sandseter, E,B (2021).*Barnehagens fysiske inne- og utemiljø*. (2.utgave). Universitetsforlaget.

8.0 Vedlegg:

Intervjuguide

Hvordan legger man som barnehageansatt til rette for kroppslig lek inne, for barn i aldersgruppen 3-6år?

Hvordan legger man til rette for ulike typer lek?

Bakgrunn:

- Hvor lenge har du jobbet i barnehage?
- Svar:
- Hva er din utdanningsbakgrunn?
- Svar:
- Hva var det som gjorde at du valgte dette yrket?
- Svar:
- Hvilken aldersgruppe har du jobbet mest med?
- Svar:

Kroppslig lek:

- Hva er det første du tenker når du hører ordet kroppslig lek?
- Svar:
- Hva er ditt forhold til kroppslig lek?
- Svar:
- Hvordan jobber dere med kroppslig lek i barnehagen?
- Svar:
- Hvorfor mener du det er viktig med kroppslig lek i barnehagen?
- Svar:
- Finnes det noen former for kroppslig lek dere gjør mer av enn andre eller vil du si det er ganske likt?
- Svar:

Lek:

- Hva er det første du tenker når du hører ordet lek?

- Svar:
- Hva er ditt forhold til lek?
- Svar:
- Hvordan jobber dere med ulike typer lek i barnehagen?
- Svar:
- Hvorfor mener du det er viktig med lek i barnehagen?
- Svar:
- Finnes det noen leker eller former for leker som dere gjør mer av enn andre eller vil du si det er ganske likt?
- Svar:

Sammenheng mellom kroppslig lek og lek:

- Tror du det er en sammenheng mellom kroppslig lek og lek, og hvorfor?
- Svar:
- Hvordan jobber dere med kroppslig lek og lek i hverdagen?
- Svar:
- Har dere noen faste opplegg som går på både lek og kroppslig lek, isåfall hva?
- Svar:
- Er kroppslig lek og lek to temaer som dere ansatte er opptatt av at skal være variert i barnehagen?
- Svar:
- Er disse noe som dere ansatte er spesielt gode på innen disse temaene? For eksempel om noen er veldig gode på/brenner for mer det kroppslige og noen som er bedre på lek?
- Svar:

